

1. Pescuitul industrial/comercial

Pescuitul industrial comercial în bazinele acvatice piscicole naturale ale Republicii Moldova (fl. Nistru, lacul de acumulare Dubăsari, lacul de acumulare Costești – Stâncă, lacul Cahul) este reglementat de prevederile art. 11, art. 17, art.17¹ și art. 20 ale *Legii nr. 149- XVI din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, Hotărârii Guvernului nr. 888 din 06.08.2007 privind autorizarea pescuitului în bazinele acvatice piscicole naturale* și de acordurile între Republica Moldova și statele vecine – România și Ucraina.

Conform prevederilor actelor legislative și normative specificate, în baza observațiilor ihtiologice efectuate de Serviciul Piscicol și recomandărilor Institutului de Zoologie al AȘM, autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului aprobă cotele anuale pentru pescuitul industrial/comercial (limita cantității admisibile pentru pescuit pentru fiecare sector al obiectivului acvatic natural în parte). Cotele pentru pescuitul industrial/comercial sânt aprobate anual în scopul limitării la o anumită cantitate (la o anumită cotă) a capturilor pentru pescuit, pentru fiecare obiectiv acvatic natural sau sector în parte și a nu permite epuizarea stocurilor de pești, precum și afectarea capacității de reproducere naturală a peștilor.

Taxa pentru pescuitul industrial/comercial este stabilită prin *Hotărârea Guvernului Nr.888 din 06.08.2007 privind autorizarea pescuitului în obiectivele acvatice piscicole naturale* și constituie 9000 lei pentru 1 (una) tonă, iar aceste plăți pentru folosirea resurselor piscicole se transferă la contul Serviciului Piscicol și se utilizează pentru efectuarea măsurilor ameliorativ-piscicole și reproducerea peștilor, cercetări științifice, observații ihtiologice și realizarea măsurilor de protecție a resurselor biologice acvatice.

Beneficiarii cotelor de pescuit sunt obligați să țină evidența capturilor pe specii și să prezinte raport Serviciului Piscicol. În scopul verificării îndeplinirii cerințelor de pescuit, inspectorii Serviciului efectuează controale inopinate.

Pe parcursul ultimilor 3 ani (2014, 2015 și 2016), din bazinele acvatice piscicole naturale au fost pescuite:

Anul	Cote aprobate (tone)	Cote realizate (tone)	Kg pescuite
2014	85	62	40960
2015	60	41	22159
2016	-	-	-

*În anul 2016 nu au fost aprobate cotele pentru pescuitul industrial/comercial (Ordinul Ministrului Mediului nr. 113 din 25.11.2015) *anexă*.

Printre speciile permise pentru pescuit și capturate pe parcursul anului 2015 se enumeră Ro/En/Lat.: plătică (*common bream*) *Abramis brama* – 22,22%, novac (*bighead carp*) *Aristichthys nobilis* – 17,76%, sânger (*silver carp*) *Hypophthalmichthys molitrix* – 14,07%, crap (*common carp*) *Cyprinus carpio* – 7%, șalău (*zander*) *Sander lucioperca* – 6,49%, avat (*asp*) *Aspius aspius* – 6,45%, caras (*prussian carp*) *Carassius gibelio* – 6,42%, scrumbie de Dunăre (*pontic shad*) *Alosa immaculata* – 4,43%, babușcă (*common roach*) *Rutilus rutilus* – 4,3%, cosăș (*grass*

carp) *Ctenopharyngodon idella* – 3,4%, bibian (common perch) *Perca fluviatilis* – 3,26%, somn (wels catfish) *Silurus glanis* – 1,25%, știucă (pike) *Esox lucius* – 0,7%, cosac cu bot turtit (white-eye bream) *Ballerus sapa* – 0,64%, roșioară (common rudd) *Scardinius erythrophthalmus* – 0,38%, scobar (common nase) *Chondrostoma nasus* – 0,27%, batcă (silver bream) *Blicca bjoerkna* – 0,26%, clean (european chub) *Leuciscus cephalus* – 0,25%.

2. Lucrările ameliorativ – piscicole

Popularea Lacului de acumulare Dubăsari în perioada anilor 2010 – 2016

Anii populărilor	Speciile puietului de pește populat	Cantitatea (kg)
2010	Sânger	2500
	Novac	2500
	Cosaș	2000
	Total	7000
2012	Sânger	5050
	Novac	5050
	Crap	4600
	Cosaș	6000
	Total	20700
2013	Crap de 1 an	3140
	Sânger de 1 an	2260
	Novac de 1 an	2260
	Cosaș de 1 an	2500
	Crap de 2 ani	760
	Novac de 2 ani	1760
	Sânger de 2 ani	1820
	Total	14500

Popularea lacului de acumulare Costești – Stâncă în perioada anilor 2011 – 2016

Anii populărilor	Speciile puietului de pește populat	Cantitatea (kg)
2011	Sânger	2000
	Novac	2000
	Cosaș	4000
	Crap	4000
	Total	12000
2012	Sânger	5450
	Novac	5450
	Crap	9400
	Total	20300
2013	Crap de 1 an	1860
	Sânger de 1 an	1940
	Novac de 1 an	1940

	Crap de 2 ani	4240
	Novac de 2 ani	2440
	Sânger de 2 ani	2380
	Total	14800
2014	Icre de șalău	2 milioane

Pentru anul 2016, Serviciul Piscicol a înaintat o solicitare către Fondul Ecologic Național referitor la alocarea a 1,49 milioane de lei pentru efectuarea unei acțiuni de populare cu puiet de pește în sectoarele lacului de acumulare Dubăsari și Costești-Stânca. Conform recomandărilor instituțiilor științifice pentru efectuarea unei populări relativ complete este nevoie de aproximativ 10 mln lei.

3. Pescuitul de control și în scop științific an. 2015

Serviciul Piscicol al Ministerului Mediului, activând în conformitate cu prevederile *Legii 149-XVI din 08.06.2006 privind Fondul Piscicol, Pescuitul și Piscicultura*, pe parcursul anului 2015 a efectuat observații ihtiologice în baza autorizației de efectuare a pescuitului de control Nr. 002/2015 din 05.02.2015 și a graficului privind efectuarea pescuitului de control în bazinele hidrografice ale fluviului Nistru și râului Prut.

În total au fost efectuate 18 pescuite de control și 22 de pescuite în scop științific în colaborare cu membrii Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei, fiind examinate 805 exemplare de pești.

Pescuit de control efectuat de către Serviciul Piscicol are drept scop determinarea componenței cantitative și calitative a populațiilor de pești în scopul reglementării pescuitului.

Conform cercetărilor efectuate **în cursul inferior al fl. Nistru** a fost determinată următoare structură a populațiilor de pești caracteristică pentru anul 2015: cras – 21,65%, batcă – 19,97%, plătică – 13,39%, babușcă – 11,38%, scrumbie – 7,59%, șalău – 6,47%, cosac-cu-bot-turtit și avat – 2,9%, crap – 1,79%, somn – 1,34%, știucă – 1,12%, sânger și rizeafcă – 0,45%, ghiborț, novac, morunaș, clean și cosaș – 0,22%. Total 18 specii de pești.

În lacul de acumulare Dubăsari au fost efectuate 13 pescuite de control și în scop științific în comun cu Institutul de Zoologie al A.Ș.M. În total au fost determinate 15 specii de pești, dintre care cu o frecvență mai mare sunt *bibanul*, *babușca*, *plătica* și *carasul*: biban – 25,51%, babușcă – 19,78%, plătică – 15,67%, caras – 11,57%, roșioară – 8,58%, șalău – 6,72%, știucă – 5,6%, avat – 2,99%, clean – 1,49%, ghiborț – 1,1%, sânger, morunaș, cosac cu bot turtit – 0,75% fiecare, scobar și crap – 0,37% fiecare.

În lacul de acumulare Costești - Stânca s-au efectuat 3 pescuite de control și în scop științific. În rezultat au fost determinate 12 specii de pești: plătică – 39,33%, babușcă – 22,47%, caras – 6,74%, avat – 5,62%, novac – 4,49%, sanger, crap, șalău – 2,25%, ghiborț, morunaș, clean – 1,12%.

4. Relațiile cu România

Luând în considerare importanța problemelor protecției mediului și utilizării raționale a resurselor piscicole și reglementării pescuitului în râul Prut și în scopul obținerii unor rezultate concrete în acest domeniu, Guvernul Republicii Moldova și

Guvernul României, la data de 01.08.2003 au încheiat *Acordul de cooperare în domeniul protecției resurselor piscicole și reglementarea pescuitului în râul Prut și lacul de acumulare Stânca-Costești*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1161 din 29.09.2003. În anul 2014, la Costești, r-nu Rîșcani a avut loc o întâlnire cu partea română în contextul Acordului semnat, cu scopul de a efectua o acțiune de populare a lacului de acumulare Stânca-Costești cu icre embrionate de șalău (2 milioane). Acțiunea a avut succes.

O altă întâlnire a avut loc în anul 2015, de această dată la Stânca, jud. Botoșani, unde au fost incluse pe ordinea de zi subiecte precum acțiunile necesare de a fi întreprinse în scopul dezvoltării durabile și păstrarea echilibrului ecosistemelor acvatice din r. Prut și l. a. Stânca-Costești, în acest scop delegația din Republica Moldova a prezentat un proiect de construcție a unui centru de reproducere în zona Cuconeștii Noi, r-ul Edineț, în valoare de 7,5 milioane euro, cu scopul de a restabili resursele piscicole din lacul de acumulare Costești-Stânca și râul Prut, grupul de lucru a concluzionat necesitatea continuării acestui proiect. De asemenea, au fost abordat subiectul privind colaborarea pe domeniul evaluării stării resurselor piscicole în bazinul r. Prut, iar finanțarea acestor acțiuni să se efectueze de către ambele state.

În anul 2016, în cadrul Ministerului Mediului din RM a avut loc o nouă întâlnire a grupului mixt de lucru. De această dată a fost pusă în discuție interdicția pescuitului industrial/comercial de către partea moldovenească și necesitatea interzicerii și de către partea română a pescuitului comercial. Partea română a susținut ideea ca interzicerea pescuitului comercial ar putea provoca escaladarea braconajului și sunt necesare măsuri de a impune pescarii comerciali de a declara captura exactă.

5. Probleme actuale

Micșorarea stocurilor de pești:

Cercetările științifice și observațiile ihtiologice efectuate de către specialiștii din Republica Moldova, demonstrează, că în ultimii 20 ani, resursele piscicole și alte organisme acvatice în fluviul Nistru și r. Prut, devin tot mai reduse din punct de vedere cantitativ și calitativ. Conform opiniilor, la acest fenomen contribuie un șir de factori precum ar fi **pescuitul ilicit, nedeclarat și nereglementat, distrugerea boiștilor și locurilor de hrană a hidrobionților, reducerea debitelor de apă în perioada de reproducere naturală, folosirea intensivă a prizelor de captare a apei în scopuri tehnice, industriale și irigație, poluarea apei, aplicarea insuficientă a unor măsuri ameliorativ – piscicole**. Toate aceste probleme au dus la interzicerea pescuitului industrial/comercial de către Ministerul Mediului în anul 2016. În conformitate cu propunerile instituțiilor științifice de profil din Republica Moldova, ca urmare a atestării unei diminuări semnificative a rezervelor de pește din bazinele acvatice piscicole naturale prin ordinul Ministerului Mediului nr. 113 din 25 noiembrie 2015 nu au fost aprobate cotele pescuitului industrial/comercial în anul 2016.

O altă cauză a interzicerii pescuitului industrial este și imposibilitatea de a verificat cantitatea exactă a capturilor pescuitului industrial/comercial și până la identificarea unor soluții de reglementare a pescuitului industrial acesta va fi interzis.

Acțiuni de popularea a bazinelor acvatice naturale cu specii valoroase de pești (*crap, caras, sânge, novac, cosaș, șalău, plătică*) în cantități necesare pentru restabilirea resurselor piscicole. Pentru a compensa pierderile din stocurile de pești sunt necesare măsuri de populare, însă din cauza insuficienței financiare aceste acțiuni se desfășoară mai rar.

Lupta împotriva braconajului piscicol. Un număr de 9 inspectori pentru toate raioanele țării și o direcție operativă cu 3 inspectori este mai mult decât insuficient pentru a asigura o protecție eficientă a resurselor biologice acvatice. Totuși, cu sprijinul altor instituții și organe competente precum Inspectoratul General de Poliție, Poliția de Frontieră, Inspectoratul Ecologic, ONG-uri, inspectorii statelor vecine, ș.a. se reușește într-o oarecare măsură lupta împotriva braconajului piscicol.

Poluarea apei. Scurgerea apelor uzate accidentale și intenționate în bazinul hidrografic Nistru și Prut reprezintă o problemă actuală, întrucât nerespectarea cerințelor față de compoziția și concentrațiile substanțelor chimice la deversare, produc un impact negativ asupra calității apelor receptoare. Sursele de poluare a apelor de suprafață provin în cea mai mare parte din sectorul gospodăriei comunale, industria alimentară, sectorul agricol, sectorul energetic și alte focare de poluare continuă. În fiecare an, în perioada primăverii se înregistrează cazuri de mortalitate a peștelui în fl. Nistru și alte râuri ce tranzitează așezările urbane.

6. Teritoriul și apele inspectate

Competențele Serviciului Piscicol, conform prevederilor legislației de mediu se extind numai asupra bazinelor acvatice piscicole naturale:

- **fluviul Nistru** cu afluenții săi Ciorna, Răut, Ichel, Bîc și Botna, cu excepția obiectivelor acvatice piscicole artificiale construite pe ele, lacul de acumulare Dubăsari, golful Goieni, lacul de acumulare Cuciurgan, brațul Turunciuc, albia veche a fluviului Nistru;
- **rîul Prut** cu afluenții săi Larga, Vilia, Lopatnic, Racovăț, Ciuhur, Camenca, Gîrla Mare, Delia, Nîrnova, Lăpușna, Sarata, Tigheci, cu excepția obiectivelor acvatice piscicole artificiale construite pe ele,
- rîurile Cogîlnic, Cahul, Ialpuș, cu excepția obiectivelor acvatice artificiale construite pe ele;
- fluviul Dunărea;
- bălțile Manta, lacurile Beleu și Cahul;

Suprafața totală a bazinelor acvatice naturale, care se consideră și bazine acvatice piscicole naturale, constituie aproximativ **49.347 km²**.

Este necesar de menționat, că numai **fl. Nistru**, lacul de acumulare Dubăsari, golful Goieni, albia veghe a fl. Nistru, brațul Turunciuc, lacul de acumulare Cuciurgan și r. Răut, bazine acvatice piscicole naturale de categorie superioară, constituie o suprafață de circa **19.950 km² cu lungimea de 1153 km**. Aceste bazine acvatice piscicole naturale, parte componentă a districtului bazinului fl. Nistru, conform statelor de personal și schemei de încadrare a Serviciului, sunt gestionate de 4 inspectori ai Inspecțiilor piscicole desconcentrate în teritoriul raioanelor: Soroca-Florești, Șoldănești-Rezina, Orhei-Criuleni și Căușeni-Ștefan Vodă.

Respectiv, **r. Prut** cu lacul de acumulare Costești-Stînca, golful Ciuhur, golful Racovăț, bălțile Manta, lacul Belev, lacul Cahul și fl. Dunărea în limitele teritoriale ale Republicii Moldova, principalele bazine acvatice piscicole naturale a districtului bazinului r. Prut, constituie **o suprafață de circa 8083 km², pe o distanță cu lungimea de 819 km**. Măsurile de protecție a resurselor biologice acvatice sunt asigurate de către 5 inspectori ai Inspecțiilor piscicole desconcentrate în teritoriul raioanelor Briceni-Edineț, Rîșcani-Gloden, Nisporeni-Hîncești, Leova-Cantemir și Cahul-Vulcănești.